

Coalitieakkoord 2014-2018

‘Gezamenlijk vertrouwen’

DEMOCRATEN

ONDERBANKEN

PRO

Thema's

Inleiding	3
Vitale gemeentelijke organisatie	4
Toekomst Onderbanken	4
Financiën	4
Vitale samenleving	5
BMV Schinveld & BMV Merkelbeek	5
Basisonderwijs Bingelrade en Jabeek	5
Verenigingsleven	5
Decentralisatie rijkstaken	6
Burgerinitiatieven	6
Vitale leefomgeving	7
Woonkernen	7
Infrastructuur	7
Duurzaamheid	8
AWACS	8
Vitaal platteland	9
Vitaal ondernemen	9

Inleiding

Dit coalitieakkoord geeft de prioriteiten van DO en PRO aan voor de periode 2014-2018. Dit voeren wij samen met u als inwoner, ondernemer of vereniging, maar ook in samenspraak met de oppositie in de raad uit. Rijksbezuinigingen en decentralisatie van rijkstaken zullen een zware wissel trekken op de financiën van de gemeente Onderbanken. Alleen door samen te werken en zo draagvlak te creëren, kunnen we ervoor zorgen dat er een gevoel van begrip en noodzaak in de samenleving ontstaat betreffende de moeilijke keuzes die gemaakt moeten worden. Hiermee willen we niet zeggen dat nieuwe ontwikkelingen onmogelijk zijn, maar wel vanuit het besef dat lasten en baten in evenwicht dienen te worden gebracht.

Wij willen een college zijn dat duidelijk zichtbaar is in de samenleving. We beseffen dat we de moeilijke opgaven die voor ons liggen alleen op een verstandige wijze kunnen aanpakken indien we dit samen doen met burgers, bedrijven en maatschappelijk middenveld. We hebben het vertrouwen van de kiezer ontvangen op basis van onze programma's en onze zichtbaarheid in de samenleving, dat willen wij verder uitbouwen.

We staan voor een beleid waarbij de grenzen worden opgezocht om de creativiteit van het individu en de ondernemersgeest een kans te geven. Tevens worden de grenzen opgezocht als het gaat om het in stand houden van de zorgvoorzieningen en het armoedebeleid.

April 2014

Fractie Democraten Onderbanken

Fractie PRogressief Onderbanken

Vitale gemeentelijke organisatie

Toekomst Onderbanken

De coalitie zal optimaal recht doen aan de zelfstandigheidsvoorkeur die de inwoners op 18 september 2012 hebben uitgesproken. Zelfstandigheid is echter alleen haalbaar als er met andere gemeenten wordt samengewerkt. Om de continuïteit en kwaliteit van dienstverlening aan de burgers te verzekeren zal de VONNS-samenwerking en de bestaande samenwerking binnen Parkstad worden voortgezet. Mochten zich andere opties van samenwerking aandienen dan kunnen deze geëvalueerd worden op hun bijdrage aan de bestuurskracht, kwaliteit van dienstverlening en financiële gezondheid van de gemeente Onderbanken. Herindeling is geen doel en op dit moment ook niet aan de orde, wel het zetten van stappen naar een realistisch zelfstandig Onderbanken binnen Parkstad, samenwerkend in het platteland, zonder de rug naar de stad te keren.

Het coalitiebeleid

- Een zelfstandig Onderbanken dat klaar is voor de grote opgaven van deze tijd.
- Een ambtelijke samenwerking tussen de gemeenten Onderbanken, Schinnen, Voerendaal, Nuth en Simpelveld.
- Blijvende samenwerking binnen Parkstad.

Financiën

Onze financiën zien er meerjarig niet rooskleurig uit. Wij zullen alles in het werk stellen om de gemeente weer financieel gezond te krijgen. De begroting zal integraal worden doorgelicht door toepassing van de 'zero based' methodiek. Ook de tot nog toe uitgezonderde beleidsvelden zullen we doorlichten en de kostenplaatsen aan een gedegen analyse onderwerpen. Uitgaven op het gebied van verenigingen, jeugd- en ouderenwerk, maatschappelijk werk, natuur en aanpak AWACS problematiek zal de coalitie zo lang mogelijk ontzien van bezuinigingen. Daarnaast gaan we creatief te werk met incidentele gelden en omvorming ervan naar structurele dekking. Hieronder wordt onder meer begrepen het investeren in renderende zonne-energie (zie paragraaf Duurzaamheid). De coalitie gaat ervanuit dat door samenwerking met andere gemeenten een rem op de kostenontwikkeling ontstaat. Tot slot streven wij **voorts** naar een zo laag mogelijke belastingdruk en rechtvaardige verdeling van die lasten. Onderdeel van dit laatste is het onderzoeken van de financiële haalbaarheid van het afschaffen van de hondenbelasting bij de begroting 2015. Verder zullen wij in deze coalitieperiode niet meer overgaan tot verhogen van de toeristenbelasting om verdere stapeling van belastingen te vermijden.

Het coalitiebeleid

- Een gezond financieel meerjarig perspectief door toepassing van genoemde maatregelen.
- Uitgaven op het gebied van verenigingen, jeugd- en ouderenwerk, maatschappelijk werk, natuur en aanpak AWACS problematiek zo lang mogelijk ontzien van bezuinigingen.

Vitale samenleving

BMV Schinveld & BMV Merkelbeek

Betreffende het onderwijs in onze kernen hanteren wij het uitgangspunt dat alle kinderen recht hebben op goed onderwijs. Sociaal maatschappelijke en educatieve functies evenals sportvoorzieningen moeten zoveel mogelijk op één locatie beschikbaar zijn. Wij geloven dat dit het beste gewaarborgd is bij een clustering van de voorzieningen in een tweetal BMV's, één op de locatie van het voormalig klooster in Schinveld en de tweede in Merkelbeek op de locatie van de Henkhof.

Het coalitiebeleid

- Twee BMV's, één in Schinveld en één in Merkelbeek met een maximale inspanningsverplichting om sociaal maatschappelijke (o.a. de schutterij) en educatieve functies (o.a. de basisschool) evenals sportvoorzieningen op de twee locaties bijeen te brengen, zonder concessies te doen aan de kwaliteit van de BMV.
- Voortzetting van overleg met RKDFC om deze vereniging (eerder dan 31.12.2020) te betrekken bij de BMV Merkelbeek.

Basisonderwijs Bingelrade en Jabeek

De basisscholen in Bingelrade en Jabeek kunnen blijven rekenen op onze inzet en ondersteuning. Wanneer Innovo overgaat tot sluiting van de basisschool in Jabeek zal de coalitie bekijken hoe de leerlingenstroom verloopt. Indien hieruit blijkt dat de school van Bingelrade onvoldoende ruimte biedt om de extra leerlingen te huisvesten zullen wij overgaan tot verruiming van de huisvestingscapaciteiten op locatie 'de Spil' voor zolang dit noodzakelijk is.

Het coalitiebeleid

- Indien en voor zover nodig, verruiming van de huisvestingscapaciteiten op locatie 'de Spil' in Bingelrade, voor zolang dit noodzakelijk is.

Verenigingsleven

De coalitie zal haar uiterste best doen om het verenigingsleven in de aankomende bezuinigingen te ontzien. Wij blijven streven naar behoud van kwaliteit van ons verenigingsleven. Een belangrijke randvoorwaarde voor het goed kunnen functioneren van verenigingen is de infrastructuur in de vorm van brede maatschappelijke voorzieningen, ontmoetingscentra en sportaccommodaties.

Daarnaast willen we in overleg met de verenigingen actief zoeken naar manieren om het verenigingsleven in Onderbanken nog levendiger te krijgen. Een hervorming van ons subsidiestelsel is hiertoe wellicht een middel (bijv. door het introduceren van combivouchers). De coalitie zal samen met verenigingen aan tafel gaan om de wenselijkheid en haalbaarheid van deze plannen te bespreken.

Het coalitiebeleid

- Ondersteuning van het verenigingsleven teneinde het kwaliteitsniveau te behouden.
- Zoeken naar betere subsidiëringmogelijkheden aan verenigingen.

Decentralisatie rijkstaken

Vanaf 2015 zijn we als gemeente verantwoordelijk voor de jeugdzorg, de WMO/AWBZ-begeleiding en voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Onderbanken kan dit niet alleen uitvoeren. We zullen op deze gebieden moeten samenwerken op Zuid-Limburgse schaal, binnen Parkstad en met de plattelandsgemeenten. Ook al is nu (april 2014) nog niet alles duidelijk, we zullen ernaar streven om het kwaliteitsniveau van de zorg op een acceptabel niveau te handhaven, leefbaarheidsprojecten opgezet door inwoners te ondersteunen en zorgvoorzieningen dicht bij huis te organiseren. Leidend in de uitvoering zijn: geen bureaucratische rompslomp maar aanpak vanuit de wijk; zo weinig mogelijk management en zo veel mogelijk lokale of regionale verbondenheid. Hierbij geldt als kader dat we invulling geven aan de opgave om de kanteling van de WMO tot stand te brengen. Initiatieven zoals 'Samen voor elkaar' of initiatieven die van onderop tot stand komen zijn bij uitstek geschikt om invulling te geven aan de kantelingsgedachte en participatiemaatschappij. Speciale aandacht moet er zijn voor de zwakkeren in onze samenleving. Dit betekent opkomen voor de minima, aanpak van schuldenproblematiek en goede voorzieningen voor zieken en gehandicapten. Een belangrijke partner van de gemeente is de WMO-raad. We zullen haar ondersteuning verstevigen. Wat de jeugdzorg betreft, zet de coalitie in op preventief signaleren van problemen, het behoud van de ambulante jongerenwerkers, jeugd ontmoetingsplekken en de ondersteuning van de speeltuinen.

Het coalitiebeleid

- Werkbedrijven opstarten in samenwerking met het stedelijk gebied.
- Organiseren van zorgvoorzieningen dicht bij huis.
- De ondersteuning van de WMO-raad verstevigen.
- Armoedebestrijding o.a. door inzet op doorstroming naar betaald werk en sociale activering.
- Behoud van de ambulante jongerenwerkers en jeugd ontmoetingsplekken.
- Het budget voor de nieuwe taken volgt in principe de rijksbudgetten. Wanneer blijkt dat de kwaliteit van zorg onacceptabel achteruit gaat, zal er getracht worden extra budget vrij te maken om de kwaliteit op een acceptabel niveau te handhaven.

Burgerinitiatieven

De coalitie wil inwoners meer verantwoordelijk geven wanneer het gaat om versterking van de leefbaarheid in onze kernen. De slagingskans van goede ideeën om de leefbaarheid te versterken, is het grootst wanneer er veel draagvlak onder de bevolking is om plannen op te pakken en hier zelf de verantwoordelijkheid voor te dragen.

Het coalitiebeleid

- De coalitie zal initiatieven die 'van onderop' tot stand komen zoveel mogelijk ondersteunen, mits het initiatief ten goede komt aan de leefbaarheid van de kern en er geen winstoogmerk aan ten grondslag ligt.

Vitale leefomgeving

Woonkernen

Het centrum van Schinveld biedt grote mogelijkheden wanneer het gaat over versterking van de leefbaarheid en realisatie van onze toeristisch- recreatieve ambities. Het centrum van Schinveld wil de coalitie herstructureren tot een locatie waar men graag vertoeft. Een locatie waar de mensen boodschappen halen en gebruik maken van onze terrassen. Een plek waar de zorgvoorzieningen geclusterd zijn. Een centrum waar de levendigheid meer in het oog valt dan het autoblik. Dit alles komt volgens ons ten goede aan de aantrekkelijkheid van het centrum.

Op het gebied van wonen maken wij ons zorgen over ontbrekende huisvestingsmogelijkheden voor een tweetal specifieke doelgroepen: ouderen en jongeren. Met name in het op hen toegespitst huursegment ontbreekt een adequaat aanbod. We willen in samenspraak met woningcorporaties werken aan het realiseren van dit aanbod. De ruimtelijke ordening voor de woonkernen is neergelegd in het bestemmingsplan woonkernen. Maatwerkoplossingen willen we welwillend tegemoet zien indien dit niet leidt tot onaanvaardbare ruimtelijke gevolgen voor de omgeving.

Het coalitiebeleid

- Vergroten toeristische uitstraling en aantrekkelijkheid van het centrum Schinveld. (bijv. door groen, kunst, terrasvorming, markten)
- Verkeersluw maken van het centrum. (zie ook 'infrastructuur')
- Ruimtelijke opwaardering van het historische plein de Bleekplaats.
- Bevordering van horeca en (verblijfs)recreatie langs de Roode Beek en aan de Bleekplaats.
- Een nieuwe invulling van het pand Rabobank, gericht op versterking van de leefbaarheid.
- Stimuleren van levensloopbestendige huisvesting en zorgwoningen voor ouderen.
- Stimuleren van jongerenhuisvesting in het huursegment.
- Bestemmingsplan woonkernen niet als absoluut gegeven beschouwen, maar zoeken naar acceptabele mogelijkheden in de geest van een gezonde ruimtelijke ordening.

Infrastructuur

Deze coalitie heeft aandacht voor het weren van doorgaand verkeer in de kernen en de verkeersveiligheid op schoolroutes en rondom scholen. Ook wil de coalitie een opwaardering van onze komingangen. Daarnaast heeft de coalitie oog voor de parkeerproblematiek waar enkele locaties mee te kampen hebben of waar de verwachting is dat de parkeerdruk zal gaan toenemen. Eveneens willen we minder bebording en meer natuurlijke manieren om het verkeer te geleiden en te sturen zoals weginrichting en verkeersgeleidende markering. Naast de infrastructuur bovengronds heeft de coalitie ook aandacht voor de digitale infrastructuur. In overleg met kabelbedrijven willen we de mogelijkheid onderzoeken om te komen tot een glasvezelnetwerk. Tot slot zullen wij bij ingrepen in de openbare ruimte ernaar streven geen onverantwoorde cumulatie van infrastructurale werken in een bepaald gebied te laten ontstaan.

Het coalitiebeleid

- Doorgaand verkeer in de Beekstraat, de Kloosterlaan en Ter Hallen tegengaan.
- Opwaardering van de komingangen van onze kernen.
- Verkeerssituatie Heidestraat in overleg met bewoners heroverwegen.
- Zoeken naar mogelijkheden om de parkeerdruk op de Bleekplaats te verlagen.

- Opstellen van een verkeerscirculatieplan voor de kern Schinveld, gericht op een versterking van het centrum.
- Vergroting van de verkeersveiligheid op het kruispunt Houtstraat, Steenweg en Belenweg in samenhang met de reconstructie van de Belenweg.
- Verbeteren van de verkeersdoorstroming op het kruispunt Wiegelraderweg, Dorpsstraat en Gangelderweg.
- In overleg met kabelbedrijven de mogelijkheid onderzoeken om te komen tot een glasvezelnetwerk.

Duurzaamheid

Duurzaamheid staat bij deze coalitie hoog in het vaandel. Hierin wenst de coalitie grote stappen te zetten. Wij willen op dit gebied als gemeente Onderbanken een voorbeeldgemeente zijn en gaan behoren tot de top 20 van meest duurzame gemeenten van Nederland. Stappen om dit te bereiken zullen gezet worden in de komende raadsperiode. Zo zal de coalitie zoeken naar investeringsmogelijkheden in duurzame energiebronnen. Het rendement kan structureel ingezet worden om tekorten in de gemeentebegroting terug te brengen.

Het coalitiebeleid

- Onderzoeken van de mogelijkheden om 10 procent van ons totale energieverbruik op te wekken uit eigen middelen.
- Stimuleren van burgercorporaties waarbij inwoners in hun eigen energiebehoefte kunnen voorzien.
- Investeren in duurzame energiebronnen om zo een gezonde bijdrage te leveren aan duurzame energieproductie en aan de gemeentebegroting.
- Blijvende aandacht voor onze doelstellingen als zijnde millenniumgemeente.

AWACS

De AWACS basis in Geilenkirchen is Democraten Onderbanken en PProgressief Onderbanken al jaren een doorn in het oog. De coalitie ziet het belang van de NAVO voor onze veiligheid. De coalitie erkent het belang van de basis in het kader van de werkgelegenheid, maar we zien ook de bedreiging van de basis en haar overlast op onze verdere toeristisch-recreatieve ontwikkelingsmogelijkheden. Bovendien wonen we hier in een van de meest dichtbevolkte gebieden van Nederland en ligt de AWACS basis in een zeer hoogwaardig natuurgebied. Daar moeten betere en meer geschikte locaties voor te vinden zijn. Deze coalitie blijft zich daarom verzetten tegen de aanwezigheid van de basis, blijft strijden voor vermindering van de overlast en blijft zich verzetten tegen alle ontwikkelingen die de operationele inzetbaarheid van de AWACS basis vergroten.

Het coalitiebeleid

- Bevorderen sluiting van de AWACS basis.
- Vermindering van de overlast voor deze regio.
- Ontwikkelingen (bijv. bomenkap) die de operationele inzetbaarheid van de AWACS basis vergroten worden niet geaccepteerd.
- Continuering van de geluidsmetingen en de gezondheidsonderzoeken.
- Zoeken naar mogelijkheden van herbestemming van de basis, die meer passend is in de natuurlijke omgeving en op die manier realiseren van andere, meer duurzame werkgelegenheid.

Vitaal platteland

Alleen door onze natuur te ontzien zal iedereen daar tot in de lengte der dagen van kunnen blijven genieten. Het landschap waarin wij wonen bepaalt in hoge mate de kwaliteit van onze woonomgeving. Ontwikkeling en onderhoud van natuur vergt veel van een gemeente. Wij zullen er dan ook naar streven om in goed overleg met de agrarische sector en natuurorganisaties deze opgave aan te pakken. In een nog op te stellen bestemmingsplan buitengebied zal de bescherming van de natuur en de natuurwaarden hoge prioriteit hebben.

Aanwezige beperkingen voor een aantal bestaande locaties (Boven Water, De Lier, Nonke Buusjke) willen we op een verstandige wijze afbouwen. Nieuwe initiatieven op locaties die verkeerskundig goed ontsloten zijn, willen we graag bevorderen zolang dit niet ten koste gaat van de kwaliteit van het landschap of de daar aanwezige natuur.

Het coalitiebeleid

- Versterking van het natuurpark Roode Beek, de Jabeekse Bossen en het middengebied.
- Verbeteren van de ruimtelijke samenhang tussen het Clemensdomein en het agrarisch middengebied.
- Voorkomen van aantasting van het groen en het landschap dat ons omringt.
- Onderlinge afstemming tussen de gemeente, agrarische sector en natuurorganisaties voor gezamenlijk onderhoud van onze natuur.
- In het bestemmingsplan buitengebied waarborgen van natuur en natuurwaarden.
- Aanwezige beperkingen voor een aantal bestaande locaties (Boven Water, De Lier, Nonke Buusjke) willen we op een verstandige wijze afbouwen.
- Nieuwe initiatieven op locaties die verkeerskundig goed ontsloten zijn, willen we graag bevorderen zolang dit niet ten koste gaat van de kwaliteit van het landschap of de daar aanwezige natuur.

Vitaal ondernemen

De kansen voor onze lokale economie liggen met name op het gebied van toerisme en verblijfsrecreatie. Onze mogelijkheden worden in belangrijke mate bepaald door de mate waarin we er in slagen onze natuur en ons landschap te bewaren en te versterken. Aantasting van deze kwaliteit trachten wij dan ook te voorkomen. Als de ontwikkelingen op de oostflank van Brunssum doorgaan (Nature Wonder World) moet de gemeente zorgen dat we hier klaar voor zijn.

Het coalitiebeleid

- Terugbrengen van de mogelijkheden voor paracommerciële organisaties naar aanvaardbare proporties om de commerciële ondernemers in de horecasector eerlijke kansen te geven.
- In overleg met ondernemers nadenken over de kansen die we samen kunnen benutten, bijvoorbeeld door samen met bestaande bungalowparken/campings te werken aan een kwaliteitsslag.
- Actief ondersteunen van de herontwikkeling van de Staalconstructie tot een hoogwaardig bedrijf in de recreatiesector.
- Ruimtelijke opwaardering van het historisch plein de Douve.